

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	1-70 крр.

За границею:

на цілий рік	16 рублів
або 36 франків	
на пів року	8 рублів
або 18 франків	

Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми візьмем; а не візьмем милости і віри не візьмем, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шайкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. п. Домбровського (Хорунжини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

На македонським вулькані.

(X) Недавно згадували ми про конгрес македонського сторонництва, який мав зібрати ся для наради, як дальше вести македонську справу. Тимчасом в македонським таборі проявив ся розлад між сторонництвом Зончева і Сарафова і довів до поділу конгресу на дві часті. Одна часть конгресу, що вважає себе правим конгресом, вибрала односторонньо давний македонський комітет, який уконститував ся в давнім складі і вибрав колишнього доцента Михайловського президентом, а генерала в резерві, Зончева, єго заступником. Друга часть конгресу, що відорвала ся від правого конгресу, вибрала иньший комітет, котрого президентом став інженер Станичев. Тепер розпочала ся боротьба на взаводи поміж тими двома комітетами. Новий комітет домагає ся від давнього видачі архіву, який він «мує» дістати в свої руки всякими легальними способами. В відкритім письмі оправдує ся новий комітет зі свого сепаратистичного поступованя. Одобрєнем справозданя про діяльність дотеперішнього комітету знегував «конгрес меншости» характер болгарско-македонського комітету, який не має бути революційним. Бо, скоро болгарський центральний комітет на себе прийме ролю внутрішньо-македонської революційної організації, тоді точка тяжести цілої акції пересуне ся до Болгарії, а «дружний протест», до якого приладжує ся македонське населенє, набере перед світом характеру внутрішнього вмишування, замість представити ся виразом терпіння сего населеня, чим він дійсно є.

Новий комітет має один успіх перед дотеперішнім центральним комітетом Михайловського-Зончева, а іменно він має вже тепер 15.000 франків готівки, коли тимчасом давний комітет має лише довги.

Коли так македонські проводирі ведуть поміж собою спори в Софії, македонські ватаги зброють ся дальше. Грецька поліція увязнила недавно в пірейській пристані чоловіка, котрий заходив ся в товаристві Турка 4 великі скрині динаміту, 20 скринь пальных предметів, 4 мішки пороху і 10.000 патронів руко переверзти до Солуна. Сей чоловік, іменем Сербій, прихоплений вже пятий раз на такій справі. Турка, що втік тимчасом, глядає грецька поліція всякими способами, позаяк бачить в нїм головного агента комітету. Ся обставина, що забрано порожні рурки набоєві, а окремо матеріал до набоїв, свідчить, що ці рурки мали бути наповнювані порохом в Македонії.

Польське дивнікарство про руску справу.

(Казимир Бартошевський про руску справу. Dziennik Polski перекладаний зрученням судів в східній Галичині. Gazeta Grudziądzka дає посередно указки Русинам, як повинні би поступати з нечестними урядниками).

(Конець).

Dziennik polski, який в напастованю Ру-

синів довів уже до скажености, виступив знов з жалобою на *на рущенє судів у східній Галичині*, жалобою не лише зовсім неоправданою, але прямо обидливою для всего судівництва, позаяк без ніяких доказів кидає докір, що *на тім теритиє вельми змір справедливости*, позаяк багато руских судових урядників по єго думці є політичними агітаторами і дивуть ненавистю до всего, що польське.

Сю напасть опер Dziennik polski на статі Gazety świętecznej, яку перепечатав вповні, отже з нею зовсім згодив ся. Gazeta święteczna, глядаючи жертвного козла, найшла єго в особі президента вис. кр. суду д-ра Тхоржницького, котрому приписує арештенє судів, хоч се загально відомо, що др. Тхоржницький зовсім не є прихильником Русинів і не допускає руских судових урядників до начальних місць. Се виказав пос. Барвіньский в бюджетовій комісії при розправі над бюджетом міністерства судівництва числово, а іменно, що на 10 судів окружних в східній Галичині (тут вчислений і кр. суд) є лише в однім суді президентом Русин з роду, а на 105 повітових судів є лише в 39 *судах начальниками Русини*. Отак виглядає се рущенє судів числово! З сего, говорив п. Барвіньский, виходило би, що рускі судові урядники або менше спосібні, або не так анлікують ся, як Поляки. Тимчасом на запитанє п. Барвіньского, як правительство боснійське вдоволенє з руских урядників, висловили ся міністер Калій і секц. шеф Горовіц лише з повним признанєм що до їх спосібностей, поведєня, точности і сумлінности. Видно отже, говорив п. Барвіньский, що в Галичині є певна система не допускати Русинів до начальних місць, бо они певно не уступають що до спосібности, точности, сумлінности і поведєня Полякам, коли їх не випереджують. Отже так представляє ся справа з рущенєм судів. А вже і Gazeta święteczna признала, що в судівництві *треба тяжко працювати*, що суди повітові часто міетять ся в обскурних місточках гірських (або й по селах *Ред. Русл.*), в забитих дошками від сьвіта сторонах, де для «панічів» і плеканців їх матери лякають ся всяких невгид, недостачі мешкань, товариства і т. д., а тимчасом Русини від дитинства привикли до всяких невгид, не лякають ся таких трудів і перепон злучених з судовою службою.

Так стає отже Gaz. święteczna сама з собою в суперечности і сама признає, що «панічів» глядають лише легкого хліба і тому пхають ся звичайно до політичної служби, де можна більшу часть служби провести поза бюром, на ловах і всякого иньшого рода шпортах панських, а до того можна бавити ся в провінціальних сатрапів.

Що так дїє ся по повітах, що не тільки староста або комісар, але дуже часто навіть який небудь практикант сходить ся не тільки з селянином, ало нераз і з сьвящеником, як з своїм парібком за панцизвяних часів, на се є чимало доказів. Безвусий молокосос держить звичайно поважного господаря десять кроків від себе при порозі і промовляє до него *ти*, додаючи нераз всякі погані епітети, а недавно навіть совітник намісництва забув ся на стілько, що польського сьвященика (не знаючи, що він послом до ради держ.), прямо вніпросив за двері. Отже від такого поступованя треба таких «панічів» відучити, а осягнуемо се, наколи підемо за прикладом Gazety Grudziądzk-oi, яка варікає на поступованє пруских урядників з Поля-

ками. «Відучім ся сеї надмірної потульности зглядом урядників, пише Gazeta Grudziądzka, а іменно памятаймо про се, *щоби ніякому урядникови ніколи не пускати плазом ніякої обиди!* Колиб урядник кого обидив або аганьбив, на разі нічого не говорити, бо можна наразити ся на процес за опір против власти. Не вірвуть там певно єму голови, але коли таких жалоб збере ся багато, то скажуть єму: *май ся на бачности»*.

Так радить поступати Gazeta Grudziądzka, так робім і ми, а тим відучимо наших урядників від грубости і нечестности і переставуть думати, що Русином можна помітати, як бідним рекрутом.

З політичного поля.

Польська праса обговорює тепер ухвалу руского Народного комітету, яка містить в 10 точках субстрат до евентуальних польско-руских конференцій, що їх, як звісно, запропонував був Pester Lloyd. В третій точці, яка жадає, щоби задля заради безземельности правительство давало через 10 літ по 5 мільонів заомогти, а по 10 мільонів безпроцентовой позички на парцеляцію двірських обшарів між місцеве населенє (не між спроваджуваних Мазурів), Słowo polskie бачить доказ рускої гакати, яка разом з віденьськими централістами хоче мільонами воювати з польським елємєнтом так само, як Прусак в Познаньщині. Słowo polskie поминає сю велику різницю в своїм недотепнім зрівнаню, що там розходить ся о колонізацію *Польщи Німцями*, а тут *Руси Русинами*, там спроваджують колоністів, а тут власне протестують против сего і жадають, щоби тубольче населенє могло одержати землю задля єї ліпшого управлюваня та заради зглядного переселєня. Dziennik polski квестіонує компетенцію Народного комітету до прєсправ з правительством і вкінці кличе: нехай Русини укладають ся, з ким хочуть, ми уважаємо руску справу внутрішньо-краєвою і всякі уклади нас не обходять нічо, бо ми зуміємо боронити свої права.

Майже всі Американці — пише американська «Свобода» — не прийняли ордерів, якими бажав їх удекорувати німецькій цїсар, Вільгельм II, з нагоди гостини єго брата в Спол. Державах. Многі з них просили цїсаря, аби замість ордерів прислав їм свою фотографію з власноручним підписом, а деякі таки добре заведидали найясвїйшого пана, бо наглядно дали єму пізнати, що всякі ордери і титули не мають для них найменшої вартости. До тих послїдних належить майор (посадник міста Нового Йорку), п. Сет Лоу. Написав він чемний, але рішучий лист до Вільгельма, в котрім звертає єго увагу на сю обставину, що Сп. Держави є свободною рєпубликою, де не ласка монархів, але лична заслуга підносить одиниці в очах народа. Мені — кінчить п. Сет Лоу — яко горожаняниви сеї рєпублики ніяк не лицює приймати відзначєнь того рода. Чи капіталіст Сет Лоу і єму подібні є справді такими запекльми рєпубликанцями, се великий знак питання. Мабуть не оден з них рад би з дорогої душі задержати доказ цїсарської ласки, та що иньшого стояло їм на заваді. Тим лихом є в Америці два могуті чинники — опінія загалу і праса. Під їх натиском погинає ся навіть безмежна амбіция мі-

